

Beleid

Veiligheid en Gezondheid

Locatie Friesestraatweg

Het Toddlers Huis

1.	Inleiding.....	4
2.	Missie, visie en doel.....	4
2.1.	Visie	4
2.2.	Missie	4
2.3.	Doel	5
3.	Grote risico's	5
3.1.	Fysieke veiligheid	5
3.1.1.	Vallen van hoogte.....	5
3.1.2.	Verstikking.	7
3.1.3.	Vergiftiging	8
3.1.4.	Verbranding	9
3.1.5.	Letsel door omvallende kast en gevaarlijke voorwerpen.....	10
3.2.	Sociale veiligheid	10
3.2.1.	Grensoverschrijdend gedrag.....	10
3.2.2.	Kindermishandeling.....	11
3.2.3.	Vermissing.....	11
4.	Gezondheid	11
4.1.	Gezondheidsrisico's door overdracht van ziektekiemen Voedselvergiftiging	11
4.2.	Voedselvergiftiging	12
5.	Risico-inventarisatie	12
5.1.	Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid	12
5.2.	Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid	12
5.3.	Protocollen en werkinstructies.....	13
6.	Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid	13
6.1.	Gezondheid	13
6.1.1.	Besmettelijke ziekten.....	13
6.1.2.	Handhygiëne	13
6.1.3.	Hoesten en niezen.....	14
6.1.4.	Verschoenen en toiletgebruik	14
6.1.5.	Wondverzorging.....	14
6.2.	Gezondheidsrisico's als gevolg van het binnenmilieu	14
6.2.1.	Ventilatie en luchtkwaliteit.....	14
6.2.2.	Schoonmaken	15
6.2.3.	Inrichting en speelgoed.....	15
6.2.4.	Bedden	16

6.2.5.	Overschoenen.....	16
6.2.6.	Lawaai	16
6.2.7.	Huisdieren.....	16
6.3.	Gezondheidsrisico's als gevolg van het buitenmilieu.....	16
6.3.1.	Zon/warmte	16
6.3.2.	Kou	16
6.3.3.	Insectenbeten.....	17
6.3.4.	Zandbak	17
6.3.5.	Dieren	17
6.4.	Gezondheidsrisico's ten gevolge van (niet) medisch handelen	17
6.4.1.	Medicatie	17
6.4.2.	Medische handelingen.....	18
6.4.3.	Thermometer.....	18
6.4.4.	Voedsel en spenen	18
6.4.5.	Babyvoeding.....	18
6.4.6.	Fopspenen.....	19
7.	Thema's uitgelicht	19
7.1.	Grensoverschrijdend gedrag	19
7.2.	Vier-ogenprincipe	19
7.3.	Meldcode kindermishandeling	21
7.4.	Achterwacht	21
7.5.	Vermissing en dreiging tot ontvoering	21
8.	Brandveiligheid, bedrijfshulpverlening en eerste hulp.....	21
8.1.	Inrichting, meubels en materiaal	21
9.	Bijlagen	22
9.1.	Gedragsregels in het gebouw.....	22
9.2.	Buiten spelen.....	22
9.3.	Buiten slapen.....	22
10.	Plan van Aanpak	24

1. Inleiding

Voor je ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Het Toddlers Huis voor de locatie Friesestraatweg. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

De locatie coördinator en directie zijn eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

2. Missie, visie en doel

2.1. Visie

Kinderopvang Het Toddlers Huis levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Wij staan voor opvang met passie, waarbij de ontwikkelingskansen voor kinderen centraal staan. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles. Ouders en kinderen kunnen rekenen op een veilig en samenhangend netwerk, dat kinderen begeleidt en stimuleert in hun ontwikkeling en ouders ondersteunt in hun opvoedtaak. Het is belangrijk dat het netwerk laagdrempelig is als bijzondere ondersteuning aan ouders en/of kinderen noodzakelijk is. Kinderopvang Monkey Donky hecht grote waarde aan openheid, respect, geborgenheid, veiligheid en een persoonlijke benadering. Zowel ten aanzien van de kinderen, de ouders, de medewerkers als andere betrokkenen.

2.2. Missie

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers op de groepen hebben een bewakende en signalerende functie als het gaat om gezondheids- en veiligheidsrisico's en melden aandachtspunten en bijzonderheden bij de leidinggevende. Minimaal 2 maandelijks worden de inventarisatie en/of de werkafspraken bij alle teamleden van de locatie onder de

aandacht gebracht. Dit kan door afspraken te bespreken, checks uit te voeren of bijvoorbeeld met een filmpje of quiz onderwerpen verder uit te diepen. Nieuwe medewerkers en stagiaires/vrijwilligers worden ingelicht over de afspraken van de organisatie en locatie waar ze werken en worden daarop ingewerkt. Dagelijks vindt er een visuele check plaats van de ruimtes binnen en buiten. Pedagogisch medewerkers bekijken de ruimte als ze binnenkomen. Risicovolle situaties of bijzonderheden worden direct verholpen. De beleidsmedewerker zal het beleidsstuk bijwerken op basis van de aangeleverde informatie door de leidinggevenden. Vermeldt worden de aandachtspunten, de verantwoordelijken en de tijd waarbinnen de aandachtspunten aan bod moeten zijn gekomen. Dit is een dynamisch beleidsdocument. Het beleidsplan veiligheid en gezondheid wordt jaarlijks onder de aandacht gebracht van de oudercommissie.

2.3. Doel

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's,
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Op korte termijn is het van belang dat het beleid Veiligheid en Gezondheid wordt geïmplementeerd op de locatie. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de leidinggevende. Voor het uitvoeren van de implementatie zal tijdens de groepsoverleggen het beleid worden besproken en komt als vast onderdeel op de agenda.

3. Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar bijlage waarin de complete risico-inventarisatie is opgenomen die is uitgevoerd.

3.1. Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

3.1.1. Vallen van hoogte Hoge box en bedjes:

Op de locatie wordt op diverse groepen/in diverse slaapkamers gebruik gemaakt van hoge boxen en bedjes. Het gevaar is dat kindjes hier uit kunnen vallen indien de hekjes niet goed zijn gesloten.

De genomen maatregelen zijn:

- Alle boxen en bedjes voldoen aan de wettelijke vereisten en worden regelmatig gecontroleerd.
- medewerkers controleren bij het sluiten of de hekjes of deze goed dicht zijn en gezekerd zijn.
- Niet weglopen bij baby's die in de box liggen als het deurtje niet dicht is. De hoge box wordt alleen gebruikt voor kinderen die nog niet kunnen staan/lopen. Haal speelgoed dat als opstapmogelijkheid kan dienen uit de box.
- Indien een hekje of slot niet correct werkt worden er geen kindjes in gelegd en gebreken worden meteen gemeld bij de facilitaire dienst zodat deze gemaakt kunnen worden.
- De jongste kinderen worden hoog gelegd. Zij kunnen zelf niet bij het slot en het hekje openen. Kinderen die kunnen staan mogen alleen in lage bedjes te slapen worden gelegd, of in hoge bedjes met een dakje.

Verschoonkussen/aankleedtafel:

Kinderen worden regelmatig verschoond of aangekleed op een aparte tafel/kussen hiervoor.

De genomen maatregelen zijn:

- Niet weglopen bij kinderen die op de aankleedtafel liggen.
- Verschoonspullen worden binnen handbereik op de aankleedtafel gelegd, om te voorkomen dat de pedagogisch medewerker het kind onbeschermd op de aankleedtafel achterlaat.
- Begeleid kinderen op het trapje van de aankleedtafel. Gebruik dit trapje zodra een kind zelf kan klimmen. Na gebruik van het trapje van de aankleedtafel deze gelijk inschuiven. Kinderen mogen niet zelf het trapje van de aankleedtafel bedienen (gevaar voor vingers en tenen!).

Stoelen en banken:

Als kinderen op stoelen en/of banken zitten is er een risico dat zij hieruit of vanaf kunnen vallen.

De genomen maatregelen zijn:

- Er wordt goed gelet op de combinatie kind-kinderstoel, waarbij gekeken wordt in hoeverre het kind zelfstandig kan zitten (gebruik wel/geen stoelverkleiner/ beugel/ tuijje) en in hoeverre het kind rustig kan zitten (wel/ niet naast de pedagogisch medewerker plaatsen).
- Zorg dat het kind met een been aan weerskanten van de kruisband in de stoel zit

Ballenbak:

In de ballenbak kunnen kinderen lekker spelen en klimmen. Als kinderen ergens op kunnen klimmen bestaat het risico dat ze ervan af kunnen vallen. Dat is hier ook het geval.

De genomen maatregelen zijn:

- Kinderen spelen nooit zonder toezicht van een medewerker in de ballenbak.
- Rond de ballenbak en erin liggen matten om een eventuele val op te vangen.

- Kinderen mogen niet allemaal tegelijk in de ballenbak.

Buitenterrein:

Rondom het gebouw en op de binnenplaats staan materialen en toestellen waar kinderen eventueel op kunnen klimmen vanaf kunnen vallen.

De genomen maatregelen zijn:

- Materialen en speeltoestellen voldoen aan de wettelijke vereisten.
- Medewerkers houden toezicht.

3.1.2. Verstikking.

Eten

Tijdens het eten kan het voorkomen dat kinderen zich verslikken en in het ergste geval kan dit verstikking tot gevolg hebben.

De genomen maatregelen zijn:

- Op het kinderdagverblijf worden de stukjes eten kleingesneden voor de jonge kinderen.
- Laat de kinderen rustig zitten tijdens het eten, om verslikken te voorkomen.
- Bij traktaties wordt geen gevaarlijk snoepgoed (wat verstikkingsgevaar kan opleveren) uitgedeeld aan de kinderen.
- Tijdens het eetmoment is er altijd iemand aanwezig die toezicht houdt en kinderen helpen waar nodig.
- Aan alle medewerkers wordt EHAK aangeboden en elk jaar een herhaling verzorgd waarbij reanimatie en optreden bij verstikking steeds terugkeert als aandachtspunt. (zie bijlage voor details betreffende certificering medewerkers).

Spenen en flessen:

Kleine kinderen die nog spenen krijgen of de fles lopen gevaar indien er iets mis is met de speen.

De genomen maatregelen zijn:

- Spenen worden regelmatig gecontroleerd op scheurtjes. Aan ouders wordt gevraagd de speen regelmatig te vervangen.

Kleine objecten/speelgoed

Kinderen, zeker de allerjongsten, stoppen (kleine) objecten in hun mond. Dit hoort bij de ontwikkelingsfase van het jonge kind om te ontdekken.

De genomen maatregelen zijn:

- Er wordt op toegezien dat er geen (kleine) objecten binnen het bereik van kinderen voor het grijpen liggen.
- Er wordt speelgoed gebruikt dat aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen. Dit betekent o.a. dat er geen speelgoed dat verstikkingsgevaar op kan leveren wordt gebruikt bij de baby's. Kinderen jonger dan 3 jaar laten wij alleen onder toezicht spelen met klein speelgoed.

- De pedagogisch medewerkers controleren zelf regelmatig het speelgoed. Speelgoed dat niet veilig is (stuk, beschadigd, afbladderende verf, losse stiksels of touwtjes bij stoffen speelgoed) wordt gerepareerd of weggegooid.
- Bij aanschaf van nieuw speelgoed wordt goed gekeken of speelgoed veilig is.
- Medewerkers zien toe op de veiligheid van het kind.

Zachte ondergrond (zand/aarde)

Buiten spelen is niet alleen gezond, maar ook goed voor de ontwikkeling. Kinderen spelen buiten in de zandbak en met aarde. Indien kinderen met het gezicht in zand of aarde vallen kan er een risico op verstikking zijn.

De genomen maatregelen zijn:

- Er is ten alle tijden toezicht bij de zandbak en indien kinderen buiten zijn.

Kussen

Op sommige groepen liggen kussen op de bank of op de grond waar kinderen op kunnen zitten. Indien kinderen met het gezicht in de kussens liggen, kan er een risico op verstikking zijn.

De genomen maatregelen zijn:

- Kussen mogen enkel zonder toezicht worden gebruikt door de kinderen van de BSO.
- Op het KDV is er ten alle tijden toezicht.
- Er worden geen kussentjes gebruikt in de bedjes

Bedjes

Als een kindje op de buik slaapt of in de slaap op de buik rolt kan er een verstikkingsgevaar ontstaan aangezien een kindje soms het hoofd niet kan tillen en zo met de mond en neus in het matras ligt zodat er geen ademhaling mogelijk is.

- Indien kinderen buikslapen moet er altijd schriftelijke toestemming zijn van de ouder(s). Airosleepers zijn aanwezig mocht het nodig zijn.
- Er wordt gebruik gemaakt van babymonitoren in de slaapkamers voor de gevoelige kinderen. De slaapkamers grenzen aan de groepen, dus op de groep zijn geluiden uit de slaapkamer ook hoorbaar.
- Er wordt regelmatig gecontroleerd of kinderen op de buik zijn gerold. Op de babygroep is er bovendien een raam in de deur aangebracht zodat er vanuit de groep de slaapkamer kan worden ingekeken.
- Gebruik bij kinderen jonger dan 2 jaar een goed passende slaapzak.

3.1.3. Vergiftiging

Op de locatie zijn een aantal zaken die een risico op vergiftiging hebben. Het gaat hierbij om:

Medicijnen

Genomen maatregelen zijn: Medicijnen worden bewaard buiten bereik van kinderen (indien nodig in de koelkast) en enkel toegediend met (schriftelijke) toestemming van de ouder(s).

Schoonmaakmiddelen

Genomen maatregelen zijn: Deze middelen staan hoog of in kasten met een babybeveiliging of die op slot kunnen. Deze middelen worden enkel door medewerkers gebruikt en meteen opgeborgen na gebruik. Echte schoonmaakwerkzaamheden worden gedaan wanneer de kinderen niet aanwezig zijn op de groep.

Knutselmaterialen (lijn/verf/enz.)

Genomen maatregelen zijn: Voor het jonge kind worden deze materialen enkel door de medewerkers uit de kast gehaald. Tijdens het spelen is er altijd toezicht. Voor de ouderen kinderen geldt dat zij met toestemming zelfstandig mogen spelen.

Buitenterrein en zwerfvuil

Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleert de pedagogisch medewerker of er geen zwerfvuil op het terrein (of in de zandbak) ligt. De pedagogisch medewerker controleert ook of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen.

- Bloemen, planten en paddenstoelen

Genomen maatregelen zijn: De buitenruimte bevat planten en bloemen die eventueel giftig kunnen zijn. In de omliggende buitenruimte mogen kinderen vanaf de dreumesleeftijd spelen. De medewerker houdt het kind in de gaten en als er iets in de mond wordt gestopt, dan onderneemt de medewerker actie hierop. Is er enige twijfel over of een kind iets heeft doorgeslikt, dan wordt medisch advies ingewonnen via de huisartsenpost of 112.

3.1.4. Verbranding

Hete drank en heet water uit de kraan

Indien er hete drank op de groep aanwezig is, kan een kind zich hieraan verbranden. Hetzelfde geldt voor de warmwaterkraan.

Genomen maatregelen zijn:

- Kopjes met hete dranken worden buiten bereik van de kinderen geplaatst. Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer koffie of thee wordt gedronken.
- In de toiletten zijn geen warmwaterkranen. Op de baby- en dreumesgroepen worden de kinderen geholpen bij het handen wassen. De medewerker draait de kraan open. De peuters mogen zelf hun handen wassen met behulp van een krukje. Zij kunnen zelf bij de warmwaterkraan. Hierop wordt toezicht gehouden. Op de BSO mogen kinderen zelfstandig aan de warmwaterkraan komen.

Verdrinking

Waar water is kan dat een verdrinkingsrisico vormen voor kinderen. Tijdens warme dagen wordt er vaak een zwembadje klaar gezet om de kinderen te laten afkoelen. Daarnaast worden baby's soms gebaad als dit nodig is.

Genomen maatregelen zijn:

- Tijdens het baden is er altijd een medewerker die het kind vast heeft. Alle benodigdheden liggen binnen handbereik.
- Indien er een zwembadje wordt opgezet, wordt er enkel een klein laagje water in gedaan en er is ten alle tijden toezicht.

3.1.5. Letsel door omvallende kast en gevaarlijke voorwerpen

Er staan op alle groepen meubels en kasten om materialen in op te bergen. Daarnaast zijn er bepaalde voorwerpen aanwezig die potentieel gevaarlijk kunnen zijn voor kinderen.

De genomen maatregelen zijn:

- Alle kasten zijn verankerd of verzwaard
- In bepaalde ruimtes (keuken, kantoor, berging) mogen kinderen niet alleen komen.
- Gevaarlijke voorwerpen, zoals messen, scharen, lucifers of aanstekers en gereedschap worden buiten het bereik van kinderen (hoog of in een afgesloten kast) opgeborgen tenzij om educatieve redenen kinderen zelf te tafel mogen dekken. - Gevaarlijke kantoorartikelen zoals een papiersnijder en stanleymes worden buiten bereik van de kinderen bewaard. Deze artikelen worden ook alleen gebruikt door de pedagogisch medewerkers;

3.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling
- Vermissing

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locaties heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht.

We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens het teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open aanspreekcultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken en elkaar feedback te geven op elkaars handelen.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring). Per 1 maart 2018 staat iedereen vermeld in het Personenregister.
- We werken met het vierogenprincipe (zie hoofdstuk 5).
- Medewerkers kennen het vierogenprincipe.
- Het vierogenprincipe wordt nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenprincipe niet goed wordt nageleefd door hun collega's.
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed (de Meldcode).
- Medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.
- Medewerkers hebben de training Meldcode gevolgd of gaan deze volgen
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang en deze afspraken zijn bekend.

Zie voor meer informatie hoofdstuk 5 "Thema's verder uitgelicht".

3.2.2. Kindermishandeling

Het kan voorkomen dat er zorgen zijn om een kind, waarbij er vermoedens zijn van kindermishandeling.

De genomen maatregelen zijn:

- De medewerkers zijn op de hoogte van de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en wordt in de praktijk toegepast.
- Er worden regelmatig trainingen van de meldcode aangeboden aan de pedagogisch medewerkers.
- Er wordt op de groepen gebruik gemaakt van een kindvolgsysteem en op de BSO volgt de mentor het kind en registreert bijzonderheden in het kinddossier. Hierdoor krijg je als pedagogisch medewerker inzichtelijk over welke bijzonderheden/opvallendheden het gaat. Hoe vaak en wanneer dit voorkomt en of je dit wel/niet met de ouders bespreekt en zo ja hoe zij hierop reageren.
- Bijzonderheden worden besproken tijdens de overlegmomenten en indien nodig wordt de pedagogisch coach om advies gevraagd.

Zie voor meer informatie hoofdstuk 5 "Thema's verder uitgelicht".

3.2.3 Vermissing

Kinderen zijn nieuwsgierig en graag op ontdekking uit. Dat hoort bij de ontwikkeling en is juist aan te moedigen mits er juiste maatregelen zijn genomen om te voorkomen dat kinderen alleen weg lopen en sprake kan zijn van vermissing.

De genomen maatregelen zijn:

- De deuren dienen altijd gesloten te zijn zodat kinderen niet ongemerkt naar buiten kunnen.
- De hekjes van de buitenruimte dient altijd gesloten te worden zodat kinderen niet ongemerkt van het buitenterrein kunnen. De medewerkers zien hier uiteraard ook op toe. Momenteel is het hekje naar de concourslaan stuk waardoor deze niet op slot kan. Medewerkers zijn hier extra oplettend op.
- In de hal zijn aan weerskanten hekjes geplaatst zodat kinderen vrij kunnen spelen zonder weg te lopen naar een andere groep. Wel aan de kant van kerk kunnen kinderen door de klapdeuren naar de kerk lopen. In het kader van de brandveiligheid mogen deze deuren ook niet worden afgesloten. Er wordt toegezien door de medewerkers die op dat moment aanwezig zijn, dat kinderen in de hal blijven. Ook gelden er regels die met de oudere kinderen worden besproken. Kinderen kunnen vanuit de kerk alsnog niet naar buiten aangezien hier nog een dichte deur tussen zit.

Zie voor meer informatie hoofdstuk 5 "Thema's verder uitgelicht".

4. Gezondheid

4.1. Gezondheidsrisico's door overdracht van ziektekiemen Voedselvergiftiging

Ziektekiemen kunnen snel verspreid worden. Dit kan o.a. via de handen. Het is daarom van belang te zorgen voor een schone en veilige omgeving voor kinderen. In hoofdstuk 6 zijn enkele punten benoemd waar extra aandacht aan wordt besteed.

4.2. Voedselvergiftiging

Bij de organisatie zijn eet- en drink momenten en wordt eten aangeboden. Daarnaast wordt borstvoeding meegeven door ouders. Voedsel moet correct worden bereid en worden bewaard. Bedorven voedsel zal minder vaak gezondheidsproblemen veroorzaken dan besmette voeding. Bederf is over het algemeen goed te zien. Beschimmelde jam wordt weggegooid. Als voeding besmet is met ziektekiemen is dat niet te zien, te ruiken of te proeven. Het product oogt smakelijk en ruikt lekker. Dit maakt risico's groot.

De genomen maatregelen zijn:

- Er wordt gewerkt volgens de geldende wet- en regelgeving omtrent het bereiden en bewaren van voedsel. De HACCP normen worden gevolgd;
- Er wordt gewerkt met schoon keukenmateriaal in een schone werkomgeving
- Gekoelde producten worden na aflevering of aankoop meteen in de koelkast opgeborgen;
- Verpakkingen die beschadigd of met een korte houdbaarheidsdatum gebracht worden, worden teruggebracht naar de winkel;
- Gekoelde producten worden bewaard onder 7°C;
- Zuigelingenvoeding en moedermelk worden bewaard onder 4°C;
- Producten worden zo kort mogelijk voor gebruik uit de koelkast gehaald;
- De houdbaarheidsdatum wordt voor gebruik gecontroleerd;
- Drinkbekers/flessen worden na ieder gebruik gereinigd;

5. Risico-inventarisatie

In augustus 2019 hebben we de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Hierboven zijn de uitkomsten van de risico-inventarisatie terug te vinden, evenals het hieruit volgende actieplan (zie verder). Voor alle actiepunten wordt een deadline bepaald, de leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering. Actiepunten kunnen bestaan uit het daadwerkelijk aanpassen (veiliger of gezonder maken) van de ruimte, het aanpassen van de werkinstructies en het implementeren of borgen van de werkinstructies. Aan de hand van de inventarisatie hebben we de risico's op onze locatie in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in voorgaande hoofdstukken. In dit hoofdstuk worden de preventieve maatregelen beschreven die voortkomen uit de inventarisatie en het actieplan.

5.1. Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid

De organisatie heeft als uitgangspunt dat de ruimtes (zowel binnen als buiten) van de kinderdagopvang veilig moeten zijn en tegelijkertijd een uitdaging moeten bieden. Daarom wordt telkens goed overwogen of een veiligheidsrisico aanvaardbaar is, of dat er maatregelen moeten worden genomen. De genomen maatregelen gelden voor de hele locatie.

5.2. Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid

Kinderen die de kinderopvang bezoeken kunnen in contact komen met infectieziekten. Om dit risico zo klein mogelijk te houden, heeft de organisatie gedragsregels die in hoofdstuk 6 staan beschreven. Hierin staat beschreven welke regels de organisatie hanteert. Tevens nemen we preventieve maatregelen (m.b.t. de overdracht van ziektekiemen, het binnenmilieu, het buitenmilieu en (het uitblijven van) medisch handelen) die de gezondheid van alle kinderen, ouders en medewerkers zo goed mogelijk waarborgen (zie verder).

5.3. Protocollen en werkinstructies

Om het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid binnen ons kinderdagverblijf juist op te kunnen volgen en uit te kunnen voeren, zijn er verschillende protocollen en werkinstructies opgesteld. Op deze manier worden Pedagogisch medewerkers en overig personeel in staat gesteld om het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de juiste manier vorm te geven en uit te voeren op de locatie.

- Calamiteitenplan
- Protocol sociale media
- Vierogenprincipe
- Handboek algemeen
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Protocol medicijnverstrekking
- Protocol ongevallenregistratie
- Voedingsbeleid
- Protocol vermissing en dreiging tot ontvoering
- Protocol buiten slapen
- Protocol buiten spelen

6. Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

6.1. Gezondheid

6.1.1. Besmettelijke ziekten

Bij besmettelijke ziekten worden de richtlijnen van de GGD en het RIVM gevolgd. Deze zijn te vinden op de betreffende websites.

6.1.2. Handhygiëne

Ziektekiemen worden onder meer via de handen overgedragen. Een goede handhygiëne door zowel medewerkers als ouders en kinderen is een van de meest effectieve manieren om besmetting te verkleinen.

Wanneer moeten de handen worden gewassen?

- Voor het aanraken en bereiden van voedsel, het (helpen bij) eten;
- Voor en na het aanbrengen van zalf of crème;
- Voor en na het verzorgen van wonden;
- Na toiletgebruik / billen afvegen;
- Na contact met lichaamsvochten zoals speeksel, snot, braaksel, urine/ontlasting, wondvocht of bloed, wondverzorging;
- Na het buiten spelen;
- Als de handen vies zijn;
- Na het uitvoeren van schoonmaakwerkzaamheden.

De handen worden met vloeibare zeep en flink stromend water gewassen en bij voorkeur afgedroogd met papieren handdoeken. Een belangrijke taak voor de pedagogisch medewerkers is het aanleren van een goede manier van handenwassen aan de kinderen en het toezien hierop.

Bij gebruik van een washandje wordt per kind een schone kant gebruikt en de washandjes worden gewassen na gebruik.

Er wordt geen nagellak gebruikt door de medewerker om te voorkomen dat schilfers binnen het bereik van kinderen kunnen komen.

6.1.3. Hoesten en niezen

Ziekteverwekkers uit mond, neus en keel verspreiden zich via de lucht en lichaamsvloeistoffen. Om verspreiding zoveel mogelijk te voorkomen wordt kinderen geleerd om de hand voor de mond/neus te houden bij hoesten en/of niezen. Zakdoeken worden direct weggegooid in een af te sluiten afvalbak. De groepen hebben bovendien een ventilatiesysteem die voldoet aan de wet- en regelgeving.

6.1.4. Verschonen en toiletgebruik

Verschonen gebeurt in het geval van kinderen op het kinderdagverblijf op een verschoontafel op een verschoonkussen en in de nabijheid van een wasgelegenheid. Luiers worden na gebruik direct in een gesloten luieremmer gegooid. Deze emmer dient minimaal dagelijks te worden geleegd en wekelijks te worden schoongemaakt. De pedagogisch medewerker wast na het verschonen altijd de handen. Ook het verschoonkussen wordt na iedere verschoonbeurt met een doekje schoongemaakt. Zolang kinderen nog niet zelfstandig naar het toilet gaan, gaat er ten allen tijde een pedagogisch medewerker mee om het kind te begeleiden. Tijdens de dagelijkse gang van zaken wordt veel aandacht besteed aan het belang van handen wassen. Hiernaast worden de kinderen begeleid in het wassen van de handen. Wanneer het toilet te groot is voor de kinderen die het gebruiken wordt gebruik gemaakt van een wc- brilverkleiner en opstapjes.

Kinderen die opgevangen worden in onze buitenschoolse opvanglocaties worden geacht zelfstandig naar het toilet te kunnen. Een ongelukje kan echter altijd gebeuren. In dit geval gebeurt het verschonen in de toiletruimte. Daar verschoont een kind zich zoveel mogelijk zelfstandig, voor de jongere kinderen geldt dat dit onder toezicht gebeurt van een pedagogisch medewerker. De vervuilde kleren worden vervolgens in een vuilniszak/tas gedaan, afgesloten en aan ouders mee gegeven. Het betreffende kind en de pedagogisch medewerker wassen na het verschonen de handen.

6.1.5. Wondverzorging

Wonden en blaasjes zijn broeinesten voor bacteriën, hierdoor moet extra gelet worden op een goede wondverzorging.

- Pus/wondvocht wordt voor het gaat lekken gedept, hiermee voorkom je dat andere kinderen hiermee in aanraking kunnen komen;
- Wondjes worden afgedekt met een pleister en/of steriel gaasje;
- Handen worden na verzorging en aanraking van wonden gewassen.

6.2. Gezondheidsrisico's als gevolg van het binnenmilieu

6.2.1. Ventilatie en luchtkwaliteit

Het binnenmilieu is de leefomgeving binnen in een gebouw.

Voor een gezond binnenmilieu zijn de volgende factoren van belang:

- Ventilatie
- Temperatuur
- Kwaliteit van de (binnen)lucht.

Het ventilatiesysteem voldoet aan de geldende wet- en regelgeving. De ventilatie staat gedurende de dag aan om de luchtkwaliteit optimaal te houden. Er wordt dagelijks

geventileerd door het open zetten van ramen en/of deuren. Om de luchtkwaliteit goed op peil te houden wordt de ventilatie-installatie periodiek gecontroleerd en onderhouden. De temperatuur wordt centraal ingesteld en regelmatig gecontroleerd door de facilitair medewerker. Periodiek wordt de verwarming ontlucht.

Op alle locaties geldt een rookverbod voor alle personen. Kinderen mogen niet in contact komen met of worden blootgesteld aan rook.

6.2.2. Schoonmaken

In ruimten die vaak tot regelmatig gebruikt worden is het van belang dat er op structurele basis, aan de hand van de schoonmaaklijst wordt schoongemaakt.

Bij het inrichten van de ruimten en de aanschaf van nieuwe materialen wordt gekozen voor meubilair en materialen die gemakkelijk zijn schoon te houden..

Bij handmatig stofwissen worden stofbindende doeken gebruikt, zoals bijvoorbeeld een vochtige doek. Vaatdoeken worden met heet stromend water uitgespoeld. Alle gebruikte doeken worden aan het einde van de dag vervangen. Na het gebruik van (wegwerp)handdoekjes bij het schoonmaken van kinderen worden deze direct weggegooid of bij de was gedaan.

Specifiek voor de keuken moeten de volgende schoonmaakrichtlijnen gevolgd worden.

- Algemene en vaak terugkerende schoonmaakwerkzaamheden worden gedaan volgens een schoonmaakrooster; Het werkblad wordt na gebruik goed gereinigd;
- Tevens worden alle handvatten iedere dag schoongemaakt;
- Wanneer vaat handmatig afgewassen wordt, wordt warm water gebruikt met afwasmiddel. Na het afwassen wordt de vaat direct gedroogd met een schone theedoek;
- Eten wordt bij voorkeur opgeruimd in dozen die afsluitbaar zijn;
- Materiaal wat gebruikt is bij de bereiding van voedsel moet schoongemaakt worden en mag geen resten meer bevatten van het bereide voedsel;
- Bij het gebruik van de koelkast wordt er in het bijzonder gelet op het wekelijks reinigen van de binnenkant van de koelkast, het ontdooien van de diepvries zodra ijsvorming optreedt en het regelmatig reinigen van de rubberen randen;
- Al het materiaal dat gebruikt wordt in de keuken en bij het eten dient zorgvuldig schoongemaakt te worden;
- Al het schoongemaakte materiaal moet droog opgeborgen worden om bacterievorming tegen te gaan. Let op serviesgoed wat uit de vaatwasser komt.

6.2.3. Inrichting en speelgoed

- Als er vloerkleden aanwezig zijn dan zijn deze kortpolig;
- Met de aanschaf van materialen en meubilair wordt rekening gehouden met het eenvoudig reinigen ervan;
- Het speelgoed wordt regelmatig schoongemaakt/gewassen;
- Het speelgoed dat niet in gebruik is, wordt in kasten opgeborgen;
- Speelgoed dat zichtbaar verontreinigd is wordt direct gereinigd;
- Babyspeelgoed dat in de mond wordt genomen en speelgoed dat uitnodigt om in de mond te nemen wordt dagelijks gereinigd;
- Speelgoed dat aangeschaft wordt, wordt geselecteerd op eenvoudig te reinigen en slijtvastheid;
- Beschadigd speelgoed wordt vervangen;
- Maandelijks wordt de eventueel aanwezige verkleedkleding en knuffels gewassen.

6.2.4. Bedden

Voor een goede hygiëne in de slaapkamers worden onderstaande voorschriften in acht genomen.

- Eventueel zichtbaar vervuild beddengoed wordt direct vervangen;
- Dekbedden, dekbedovertrekken en hoeslakens worden wekelijks gewassen;
- Bij gedeelde bedjes wordt het bed verschoond indien een kindje ziek is of een wondje heeft voordat een ander kind te slapen wordt gelegd.

Op verzoek van ouders kan een kind tijdelijk in de eigen wandelwagen slapen als die mogelijkheid er op de locatie is.

6.2.5. Overschoenen

Om te voorkomen dat er overbodig vuil binnengelopen, dragen de medewerkers op de babygroepen welke vast op deze groepen werkzaam zijn binnenschoenen of sloffen. Ouders en anderen worden verzocht overschoenen/ slofjes aan te trekken. Op deze manier wordt het binnenlopen van vuil zoveel mogelijk beperkt.

6.2.6. Lawaai

Bij geluidsoverlast worden passende maatregelen genomen. De medewerker zorgt ervoor, mits mogelijk, dat de oorzaak van de geluidsoverlast wordt beperkt en/of weggenomen. Als het niet mogelijk is de geluidsoverlast te stoppen zoekt de medewerker een rustigere ruimte op of gaat naar buiten.

6.2.7. Huisdieren

Huisdieren zijn niet toegestaan op de locaties. Als uitzondering op de regel kunnen huisdieren incidenteel en kort toegelaten worden na overleg met ouders bijvoorbeeld in verband met een bepaald thema.

6.3. Gezondheidsrisico's als gevolg van het buitenmilieu

Wij zijn van mening dat kinderen vies mogen worden tijdens het spelen. Door kinderen uit te nodigen tot het buitenspelen wordt niet alleen de lichaamsbeweging van de kinderen gestimuleerd, ook brengen zij tevens tijd door in de frisse buitenlucht en bouwen zij weerstand op. Buiten kunnen kinderen risico's lopen. Het is aan de pedagogisch medewerker om hier toezicht op te houden.

6.3.1. Zon/warmte

Op een mooie dag is het heerlijk om buiten te zijn met de kinderen. Wel brengen de zon en warmte gevaren met zich mee waar rekening mee moet worden gehouden. Zo zien de pedagogisch medewerkers er op toe dat kinderen niet te lang in de zon spelen, indien nodig worden er schaduwplekken gecreëerd. Kinderen onder de 12 maanden worden niet aan direct zonlicht blootgesteld. Er wordt voor kinderen antizonnebrandmiddel gebruikt met een factor (SPF) van ten minste 20. Kleding biedt bescherming. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen daarom zoveel mogelijk met een shirt aan buitenspelen. Bij extreme hitte wordt het buitenspelen beperkt en het spel aangepast, zodat grote inspanning wordt vermeden. Bij hoge temperaturen wordt de kinderen extra drinken aangeboden, daarnaast mogen kinderen ook te allen tijde water drinken.

6.3.2. Kou

Bij lage temperaturen wordt de duur van het buiten spelen beperkt en wordt er voor goede beschermende kleding gezorgd. Het is van belang dat de pedagogisch medewerkers de kinderen bij koud weer meer bewegingsactiviteiten aanbieden.

6.3.3. Insectenbeten

Bij activiteiten in de natuur wordt erop gelet dat kinderen beschermende kleding dragen, om beten te voorkomen. Buiten wordt er zo min mogelijk zoet gegeten en plakkerige handen en monden worden meteen schoongemaakt.

6.3.4. Zandbak

Indien een zandbak aanwezig is op het terrein is het van belang katten en honden uit de zandbak te weren. Wanneer de zandbak niet in gebruik is dient deze afgedekt te worden. Voor gebruik wordt de zandbak geïnspecteerd op vervuiling. Er mag niet in de zandbak gegeten en gedronken worden en handen moeten gewassen worden na het spelen in de zandbak. Jaarlijks wordt het zand van de zandbak vervangen en/of aangevuld.

6.3.5. Dieren

Binnen de locaties worden geen huisdieren gehouden of binnengelaten. Bij hoge uitzondering kan er na overleg met ouders een huisdier incidenteel en voor korte tijd worden toegelaten in verband met bijvoorbeeld een thema als dierendag. Wanneer kinderen buiten in aanraking komen met dieren dan zien de pedagogisch medewerkers erop toe dat kinderen niet gekrabd en gebeten worden. Mocht dit onverhoopt wel gebeuren dan worden passende maatregelen getroffen. Wanneer ongedierte wordt aangetroffen moet dit direct verholpen worden. Zo nodig wordt de ongediertebestrijdingdienst ingeschakeld. Bij de bestrijding van ongedierte wordt er op de geldende veiligheidseisen gelet betreffende locaties waar kinderen verblijven. Kinderen mogen in geen geval in aanraking kunnen komen met bestrijdingsmiddelen. Uitwerpselen van ongedierte worden direct opgeruimd. Om ongedierte en knaagdieren te weren worden eventuele kieren en naden gedicht.

6.4. Gezondheidsrisico's ten gevolge van (niet) medisch handelen

Als het kind geneesmiddelen nodig heeft gedurende het verblijf binnen de kinderopvang kunnen de ouders hun zeggenschap over de toediening van de medicamenten overdragen aan de pedagogisch medewerkers.

6.4.1. Medicatie

Indien ouders vragen of de pedagogisch medewerker medicatie aan hun kind willen geven dienen ouders vooraf schriftelijk toestemming te geven. De medicatie wordt verstrekt door een vaste pedagogisch medewerker. Het verstrekken van medicatie dient te worden vastgelegd in het standaard formulier "overeenkomst gebruik geneesmiddelen". Dit formulier dient door de ouders ondertekend te worden.

Wanneer het gaat om het verstrekken van geneesmiddelen gedurende een langere periode moet regelmatig (afhankelijk van het ziektebeeld) met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende geneesmiddelgebruik. Medicatie wordt alleen verstrekt wanneer de medicatie in de originele verpakking zit met de bijsluiters en op de juiste manier bewaard is (bijv. koelkast). Voor verstrekken moet altijd de houdbaarheidsdatum gecontroleerd worden. Medicijnen moeten thuis al eerder gebruikt zijn door het kind voordat de leiding deze aan het kind toedient.

Alle betrokkenen zijn op de hoogte van de bijzonderheden.

Pijnstillers mogen alleen op doktersadvies worden verstrekt (ter verduidelijking, in sommige gevallen kan een arts pijnstilling voorschrijven wanneer een kind onder behandeling staat van deze arts voor een aandoening die pijn veroorzaakt zonder dat het kind zich ziek voelt. Het kind is dan wel in staat om dagelijkse bezigheden te doen).

6.4.2. Medische handelingen

Binnen de organisatie zijn medewerkers niet bekwaam om zogenaamde 'voorbehouden handelingen' te verrichten. Medewerkers kunnen wel eenvoudige medische handelingen verrichten. Hierbij gaat het om de 'huis-, tuin- en keukenhandelingen' zoals het verzorgen van schaafwondjes en verwijderen van pleisters, en het toedienen van medicijnen anders dan injecties.

6.4.3. Thermometer

Wanneer er gebruikgemaakt wordt van een thermometer om na te gaan of een kind koorts of verhoging heeft wordt er gebruik gemaakt van een hygiënisch hoesje om de thermometer. Na gebruik wordt de thermometer gereinigd met water en zeep. Tevens wordt deze voor en na gebruik gedesinfecteerd met alcohol 70%.

6.4.4. Voedsel en spenen

Bij de organisatie zijn eet- en drink momenten en wordt eten aangeboden. Daarnaast wordt borstvoeding meegeven door ouders. Voedsel moet correct worden bereid en worden bewaard. Bedorven voedsel zal minder vaak gezondheidsproblemen veroorzaken dan besmette voeding. Bederf is over het algemeen goed te zien. Beschimmelde jam wordt weggegooid. Als voeding besmet is met ziektekiemen is dat niet te zien, te ruiken of te proeven. Het product oogt smakelijk en ruikt lekker. Dit maakt risico's groot.

- Er wordt gewerkt volgens de geldende wet- en regelgeving omtrent het bereiden en bewaren van voedsel. De HACCP normen worden gevolgd;
- Er wordt gewerkt met schoon keukenmateriaal in een schone werkomgeving
- Gekoelde producten worden na aflevering of aankoop meteen in de koelkast opgeborgen;
- Verpakkingen die beschadigd of met een korte houdbaarheidsdatum gebracht worden, worden teruggebracht naar de winkel;
- Gekoelde producten worden bewaard onder 7°C;
- Zuigelingenvoeding en moedermelk worden bewaard onder 4°C;
- Producten worden zo kort mogelijk voor gebruik uit de koelkast gehaald;
- De houdbaarheidsdatum wordt voor gebruik gecontroleerd;
- Drinkbekers/flessen worden na ieder gebruik gereinigd;
- Pedaalemmer wordt gebruikt;
- De pedaalemmers worden buiten bereik van de kinderen geplaatst (op het KDV) of zorg dat ze er niet bij kunnen;
- De pedaalemmers worden dagelijks geleege;
- De vaatdoek wordt na gebruik met heet stromend water uitgespoeld;
- Bij zichtbare verontreiniging, na vuile klusjes en minimaal elk dagdeel wordt een schone vaatdoek gepakt;
- Etenresten worden verpakt en kruimels worden opgeruimd;
- Afval wordt in gesloten containers of zakken opgeborgen.

Meer informatie is te vinden in het voedingsbeleid.

6.4.5. Babyvoeding

- Afgekolfd moedermelk moet door ouders gekoeld vervoerd worden;
- Ouders ontvangen indien nodig een uitleg over de behandeling van afgekolfd moedermelk;
- Bevroren moedermelk wordt ontdooid in de koelkast of onder de kraan met stromend water;
- Flesvoeding die tijdens het voeden langer dan één uur buiten de koeling is wordt weggegooid;
- Ieder kind maakt gebruik van zijn eigen fles van thuis;

- Flessen worden meteen na gebruik schoon gespoeld;
- Flessen van kinderen jonger dan zeven maanden worden periodiek uitgekookt;
- Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het voedsel en materiaal dat zij van huis meegeven;
- Waar nodig worden ouders geadviseerd over het reinigen van de fles;
- Schone flessen worden in de koelkast bewaard;

6.4.6. Fopspenen

- Spenen worden periodiek uitgekookt;
- De speen wordt gebruikt indien nodig;
- Fopspenen worden opgehangen zonder dat zij elkaar raken;
- Spenen worden regelmatig vervangen;
- Er mogen geen koordjes aan de spenen worden bevestigd i.v.m. verstikkingsgevaar. Ouders worden hierover ingelicht.

7. Thema's uitgelicht

In de organisatie wordt de veiligheid uiterst serieus genomen. Helaas zijn ongelukken niet geheel te vermijden, maar we doen ons uiterste best om deze zoveel mogelijk te beperken. Zo zijn er diverse protocollen en richtlijnen om hierin ondersteuning en begeleiding te geven.

7.1. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag kan en wordt niet getolereerd. De genomen maatregelen staan hierboven al vermeld. Verder wordt het protocol pesten en de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld gebruikt als leidraad bij situaties waarin sprake is van grensoverschrijdend gedrag. Preventie is het vierogenprincipe.

7.2. Vier-ogenprincipe

Het vier-ogenprincipe wil zeggen dat er altijd iemand kan meeluisteren of kan meekijken ten behoeve van de veiligheid van de kinderen op een kinderdagverblijf. In het pedagogisch beleidsplan staat voor alle locaties beschreven hoe het vier-ogenprincipe uitgedragen wordt, welke maatregelen genomen zijn en wat van medewerkers verwacht wordt. In een veilig klimaat komen medewerkers en kinderen het beste tot hun recht en zijn de ontwikkelingskansen het grootst. Transparantie, communicatie en sociale controle, naast de standaard screening, staan hierbij centraal. De groepen zijn makkelijk toegankelijk, toegangsdeuren staan open of hebben een glazen deur, men kan vrijelijk van de ene naar de andere groep, verschoonruimtes zijn open en worden soms door meerdere groepen tegelijk gebruikt, ook slaapkamers worden vaak door meer dan één groep gebruikt. Babyfoons en/of camera's geven technische ondersteuning en verhogen de transparantie. Gedurende de dag is de sociale controle groot. Medewerkers stellen elkaar op de hoogte waar men zich bevindt. Er wordt afzonderlijk van de kinderen gepauzeerd.

Er zijn geen afgebakende haal en breng tijden, waardoor ouders/volwassenen gedurende de dag binnenlopen. Deze vorm van onvoorspelbaarheid draagt bij aan het vierogenprincipe. Nieuwe medewerkers worden geacht kennis te nemen en getoetst op de kennis van de regelgeving rondom het vierogenprincipe zoals vermeld in dit pedagogisch beleid. We werken met de meldcode kindermishandeling als leidraad voor onze medewerkers.

In groep- en individuele overlegstructuren wordt het pedagogisch handelen kritisch onder de loep genomen. Middels feedback wordt de kwaliteit van handelen bewaakt. Er is sprake van een open aanspreekcultuur. De toegankelijkheid en collectieve verantwoordelijkheid voor sfeer, respect en integriteit, en de verantwoordelijkheid daaraan een steentje bij te dragen, zijn de ingrediënten die de kwaliteitsbewaking bevordert.

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

Ten aanzien van het personeel:

- Van iedere medewerker is er een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Dit geldt tevens voor stagiaires en vrijwilligers of mensen die vaker in het gebouw aanwezig zijn, zoals de mensen van de aangesloten kerk in het pand aan de Paterswoldseweg;
- Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken op hun handelen. Dit creëren we door elkaar feedback te (leren) geven in elke geleding van de organisatie (functioneringsgesprekken, groepsoverleggen, groepsobservaties door manager);
- Er werkt een vast team van medewerkers;
- Medewerkers lopen bij elkaar binnen en werken nauw samen. Zo houden ze toezicht op elkaar en elkaars manier van werken;
- Er zijn geen vaste breng en haaltijden voor ouders. Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen;
- De leidinggevende komt regelmatig onaangekondigd binnen in de groepsruimten. Juist omdat dit ook niet op ingeplande momenten gebeurt en dus onvoorspelbaar is, draagt dit bij aan bij vierogenprincipe.

Ten aanzien van de transparantie van het gebouw:

- Het gebouw is zo transparant mogelijk;
- De groepsruimte is voorzien van grote ramen, zodat er altijd van buiten naar binnengekeken kan worden;
- Ramen worden niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld werkjes of aankondigingen;
- In de natte ruimtes en toiletten op de KDV groepen kunnen de deuren niet op slot. Voor de BSO is er een aparte WC ruimte, maar deze sluit aan op de openbare hal.
- Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep werkt staan de deuren open. Op deze manier zien en horen medewerkers elkaar tijdens het werk;
- In de slaapkamers kan de deur niet op sloten en op de babygroep kan er via het raam naar binnen worden gekeken. Zowel de dreumes- als peutergroep maken gebruik van de slaapkamer in het begin van het pand, waardoor het onvoorspelbaar is wanneer iemand in en uit loopt. Ouders mogen niet zonder toestemming de slaapkamers betreden.

Ten aanzien van signaleren:

- Is bij de medewerkers de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling bekend en hiervoor worden ook trainingen aangeboden;
- De medewerkers zetten de meldcode in wanneer dit nodig is;
- De aandachtfunctionarissen dienen als aanspreekpunt voor de Pedagogisch medewerkers.

Ten aanzien van uitstapjes:

- Bij uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen;
- Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij, etc.).

7.3. Meldcode kindermishandeling

Het kan voorkomen dat er zorgen zijn om een kind, waarbij er vermoedens zijn van kindermishandeling. Wij gaan zeer zorgvuldig om met dergelijke situaties. Wij streven naar een open sfeer en open houding om dergelijke zorgen of klachten te bespreken. De organisatie volgt bij vermoedens van kindermishandeling het landelijke protocol "Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling".

In het belang van het kind hebben de medewerkers een (wettelijke) meldingsplicht om vermoedens van kindermishandeling kenbaar te maken. Als er sprake is van ernstige vermoedens kan contact worden opgenomen met het Veilig Thuis.

7.4. Achterwacht

Indien er slechts één beroepskracht op de locatie aanwezig is, zal er ondersteuning door collega's van andere locaties en niet pedagogisch personeel worden gegeven. Onder de laatste categorie worden o.a. kantoorpersoneel, onbevoegde volwassenen die workshops geven of stagiaires bedoeld. Er staat altijd een collega stand by die binnen 15 minuten op de locatie aanwezig kan zijn.

7.5. Vermissing en dreiging tot ontvoering

Hoe wij omgaan met dreiging tot ontvoering en vermissing is beschreven in ons protocol.

8. Brandveiligheid, bedrijfshulpverlening en eerste hulp

Alle locaties voldoen aan de regels die de brandweer stelt op het gebied van brandpreventie en veiligheid. Zij beschikken over ontruimingsplannen die regelmatig worden geoefend. Op iedere locatie zijn een aantal medewerkers opgeleid tot bedrijfshulpverleners. Zij worden hierin structureel bijgeschoold.

De organisatie stelt medewerkers verplicht tot het volgen van een cursus eerste hulp aan kinderen. Deze cursus wordt aangeboden aan nieuwe medewerkers. Zij worden hierin structureel bijgeschoold.

8.1. Inrichting, meubels en materiaal

De organisatie houdt zich aan de geldende wet- en regelgeving betreffende inrichting, meubels en materialen die worden gebruikt.

- Bij de inrichting moet rekening worden gehouden dat de medewerkers overzicht hebben op de aanwezige kinderen;
- Bij de inrichting worden trapleuningen, was- en toiletfaciliteiten voor verschillende leeftijden verzorgd. Kunnen kinderen er niet bij of op, dan is er ten alle tijden begeleiding aanwezig;
- Boxen en bedjes zijn voorzien van een correct werkende sluiting;

- Ramen en deuren worden beveiligd zodat kinderen niet zonder begeleiding uit het zicht kunnen verdwijnen of uit een raam kunnen vallen. Een voorbeeld is verzwaarde deuren of verhoogde klinken;
- Ramen en deuren zijn gemaakt van beveiligd glas zodat kinderen er niet doorheen kunnen vallen;
- Niet alle meubels zijn voorzien van bescherming tegen scherpe randen of kanten. De medewerkers moeten toezicht houden op eventuele ongelukken.
- Meubels worden zo neergezet of bevestigd zodat ze niet kunnen omvallen;
- Er is voldoende verlichting in het gebouw;
- Wanddozen zijn beveiligd.

9. Bijlagen

9.1. Gedragsregels in het gebouw

Waar kinderen spelen kunnen af en toe ongelukken gebeuren. Om dit zo veel mogelijk te beperken gelden er gedragsregels op de locaties.

- Er mag worden gerend op plaatsen die daarvoor zijn aangewezen;
- Kinderen komen niet op plaatsen komen waar de vloer nat is. De leiding ziet hierop toe;
- Kinderen rennen niet op trappen. De leiding ziet hierop toe;
- Kinderen klimmen niet op meubels. De leiding ziet hierop toe;
- Leidsters gaan geregeld kijken bij kinderen die liggen te slapen.
- Tassen van medewerkers en/of ouders worden buiten het bereik van kinderen gehouden zodat zij er niks uit kunnen pakken;
- Er wordt niet met spullen gegooid. De leiding ziet hierop toe;
- Hete dranken zijn niet bereikbaar voor kinderen en medewerkers lopen niet tussen de kinderen met hete dranken in de hand.

9.2. Buiten spelen

Er is een protocol buiten spelen vanuit de organisatie. Hierin staan de richtlijnen die de organisatie volgt bij het buiten spelen.

9.3. Buiten slapen

Er is een protocol buiten slapen vanuit de organisatie. Hierin staan de richtlijnen die de organisatie volgt bij het buiten slapen.

9.4. Certificering medewerker EHAK/BHV

Naam medewerker	EHAK/EHBO	behaald op	laatste herhaling	staat gepland op	BHV	behaald op	laatste herhaling	staat gepland op
Nikita Bos	ja	2017	2019		ja	2018		
Wendy Kremer	ja	2018			Nee			
Louise van de Wege	nee			Okt 2019				Okt 2019
Miriam Postuma	ja	2017	2019		ja	2019		
Mirjam Booy	ja	2017	2019					
Bakje Leenstra	ja	2018	2019					
Anneke Hofsté	ja	2017	2019		Ja	2018		
Sanne Slager	ja	2017	2019		ja	2019		
Marjan Vonck	ja	2017	2019		ja	2018		
Henny Rutgers	ja	2018						

Johnny Vasilda	ja	ja	2018		ja	2018		
Esmeralda Brouwer	Ja	ja	2015	2018	ja	2018		
Liza Venrooij	Nee							
Gonda Reitsma	Ja	2018						
Hjelmar de Groot	Ja	2018						
Dana de Jong	Nee							
Femke de Geus	Nee							
Maaïke Greijdanus	Nee							
Marije Vijfschaft	Ja	2019						
Myriam Kremer	Nee				ja	2018		

10. Plan van Aanpak

Naast de genoemde gezond- en veiligheidsmaatregelen benoemd in het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid zijn er per locatie een aantal aandachtspunten. Deze aandachtspunten worden aangeleverd door de groepsleiding, leidinggevende en kwaliteitscoördinator indien er iets opvalt waar een actie op wordt vereist of waarbij de gezondheid en/of veiligheid van de kinderen door in het geding komen.

Veiligheid en gezondheid actiepunten				
Aandachtspunten/risico's	vereiste actiepunten	status	verantwoordelijke	deadline
Verwarming binnen bereik van kinderen	Pm'er houdt toezicht.	Doorlopend	PM-ers	n.v.t.
babygroep: als kinderen aan tafel zitten in de stoeltjes kunnen ze zich afzetten tegen de tafel en eventueel achterover vallen	Pm'er houdt toezicht en zet indie nodig het kind/meerdere kinderen iets van de tafel af zodat ze zich niet kunnen afduwen.	Doorlopend	PM-ers	n.v.t.
Babygroep: de lades van het keukenblok zijn beveiligd, maar toch kunnen soms de oudere baby's met de vingers ertussen komen omdat ze de lade een klein stukje open krijgen	Kinderen spelen niet bij het keukenblok, maar in de hoekjes die voor spel zijn ingericht. PM'er houdt toezicht	Doorlopend/ facilitair zal bekijken of er nog andere opties zijn om dit te voorkomen	PM-ers/ facilitair	n.v.t. / 1-10-2019
Warme dranken	worden niet in bereik van kinderen geplaatst en hoog gezet.	doorlopend	PM'ers	n.v.t.

Hal: er staan materialen in de hal. Deze staan niet in de weg van de speelruimte van kinderen, maar kunnen wel worden gebruikt om blokken mee te bouwen	PM'er houdt toezicht	Doorlopend	PM-ers	n.v.t.
WC ruimtes: kinderen kunnen met de vingers tussen de wc-deuren komen	PM'er houdt toezicht. Alleen kinderen van de BSO gebruiken deze WC	Doorlopend	PM-ers	n.v.t.
Peutergroep: keukenkastjes zijn niet beveiligd	Er gelden regels voor de kinderen dat ze niet zonder toestemming de kasten mogen openmaken en er ligt geen bestek	Doorlopend	PM-ers	n.v.t.
aquarium	staat binnen handbereik van kinderen en kan omvallen.	oplekken	PM-ers	sep-19 evaluatie
BSO: strip aan de deur zit los	Melden aan facilitair zodat deze vastgemaakt kan worden	z.s.m.	facilitair	sep-19
BSO: tafelhoelbal -> kinderen kunnen stangen tegen zich aan krijgen	PM-ers leggen dit uit aan de kinderen en houden toezicht indien de kinderen nog jong zijn.	Doorlopend	PM-ers	n.v.t.

<p>keuken: staan apparaten en spullen die gevaarlijk kunnen zijn</p>	<p>kinderen mogen niet in de keuken. Regels worden met regelmaat herhaald.</p>	<p>Doorlopend</p>	<p>PM-ers</p>	<p>n.v.t.</p>
<p>Zandbak: er is geen afdekdoek, dus er kunnen dieren in komen</p>	<p>controleren voor gebruik</p>	<p>Doorlopend</p>	<p>PM-ers</p>	<p>n.v.t.</p>